

Hanna Malinowska-Łazarczyk

Cedynia, pow. Chojna. Stanowisko 2

Informator Archeologiczny : badania 4, 155-156

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ne. W niektórych grobach obok fragmentów ceramicznych i spalonych kości natrafiono na drobne ułamki ozdób z brązu. Odkryty fragment cmentarzyska można datować na okres halsztacki.

Stanowisko 10

Stanowisko usytuowane jest na północ od stanowiska 9. Położone jest ono również na terenie żwirowni. Odkryto grób kultury pomorskiej, zawierający obstawę kamienną, 4 popielnice i 3 przystawki. We wszystkich popielnicach obok spalonych kości występowały ozdoby z brązu, jak: szpile, wisiorki, łańcuszki, kółka i inne drobne fragmenty. Na uwagę zasługuje jedna z popielnic, w której znaleziono 37 przedmiotów brązowych. Grób pochodzi z okresu Hallstatt D.

CEDYNIA, pow. Chojna

Muzeum Regionalne w Cedyńi

Stanowisko 2

Badania prowadziła mgr Hanna Malinowska-Łazarczyk. Finansowało Muzeum Regionalne w Cedyńi. Czwarty sezon badań. Cmentarzysko wczesnośredniowieczne (XII i XIII w), kościół późnoromański (przełom XIII/IXV w.) i cmentarzysko kultury łużyckiej z okresu halsztackiego.

Kontynuowano badania rozpoczęte w roku 1967, we wschodniej i południowo-wschodniej partii cmentarzyska. W trakcie prac przebadano obszar o powierzchni 2 arów. Odkryto 190 wczesnośredniowiecznych grobów szkieletowych. Był to typowy cmentarz rzędowy. Wszystkie szkielety miały układ na osi wschód-zachód. Zmarli chowani byli w jamach niewiele większych od długości wyprostowanego szkieletu. Część pochówków posiada ślady drewna po trumnach, gwoździe żelazne i żelazne okucia trumien. Dwa groby posiadały obstawę z polnych kamieni. Wśród wyposażenia największą grupę stanowią ozdoby, kabłączki skroniowe, pierścionki, wykonane ze srebra i brązu, paciorki szklane, sprzączki do pasa, wisiorki dzwoneczkowate i szklane guziki. Z przedmiotów użytku codziennego wymienić należy żelazne noże i krzesiwa oraz igły. Podobnie jak i w poprzednich sezonach licznie wystąpiły monety, które datują tą część cmentarzyska na XIII w.

Przy wschodniej ścianie kościoła odkryto fundament prostokątnej przybudówki kamiennej o wymiarach 6 × 4 m. Była to prawdopodobnie zakrystia kościoła. Fundament w niektórych partiach całkowicie zniszczony. Warstwa stanowiąca wypełnisko wkopu fundamentowego przemieszana a w niektórych partiach całkowicie zniszczona. W warstwie tej

wystąpiła ceramika wczesnośredniowieczna i stalowo-szara, żelazny nóż i grot strzały.

W przebadanej części cmentarzyska wystąpiły pojedynczo trzy groby kultury łużyckiej. Pochówki wyłącznie ciałopalne. Jako popielnice służyły amfory o baniastych brzuścach i cylindrycznych szyjkach z wylewem lekko wychylonym na zewnątrz, rolę przystawek grobowych spełniały misy i dzbany. Cmentarzysko to należy wiązać z ludnością grupy górzyckiej, kultury łużyckiej i datować na okres halszacki.

CHEŁM n/Rabą, pow. Bochnia

Katedra Archeologii Polski Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

Badania prowadziła dr Maria Cabalska. Finansował Uniwersytet Jagielloński. Trzeci sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne (IX—X wiek) oraz bogata warstwa neolityczna kultury ceramiki promienistej.

Wznowiono systematyczne prace na grodzisku położonym na wyniosłym pagórze, na skraju Pogórza Karpackiego. Wykopy zlokalizowano przy zachodniej krawędzi wierzchowiny w pobliżu miejsca, gdzie w 1967 r. wykonano cięcie przez szkarpę w pszukiwaniu wału otaczającego majdan grodu. Przestrzeń 5 ćwiartek ara usytuowanych wzdłuż pola Leona Błaszczyka zorientowano po osi N—S. Powierzchnia góry wyraźnie spada ku północy i ku zachodowi co powoduje, że krawędzie południowa i wschodnia osiągające prawie tę samą wysokość są najmniej zniszczone erozją zboczową.

Na odsłoniętej przestrzeni warstwa kulturowa jest bardzo płytka, dochodząc we wschodniej części wykopu do 20 cm, a w zachodniej do 40 cm. Ponieważ wykop leży na skłonie, przeto w ćwiartkach 1, 2, 3, położonych w południowej części warstwa czarnej ziemi dochodziła w jamach do 60 cm. Koncentrowała się ona we wszystkich ćwiartkach po stronie zachodniej, umożliwiając wydzielenie dwunastu obiektów w postaci dolnych partii przeważnie zniszczonych jam z paleniskami. Jamy 1, 2, 3, 4, 7a zawierały materiał wczesnośredniowieczny. Najlepiej zachowana jama 1 wydaje się być dolną częścią chaty wgłębionej do 40 cm. Ponieważ pozostałe jamy tworzą ku północy rząd rozciągających się plam przeto możnaby wnioskować, że były to chaty usytuowane w odległości 5,60 m od krawędzi grodziska.

Pozostałe 9 jam zachowało się do głębokości 10—15 cm. Zawierały one bardzo drobny materiał, lecz tylko skorupy z jam 5, 10, 12 i 7b są na tyle charakterystyczne, że można je zaliczyć do kultury ceramiki promienistej. Fakt, że na badanej przestrzeni jamy tej kultury są niezwykle płyt-